

AVIZ
**referitor la proiectul de Ordonanță privind
colectarea creanțelor bugetare**

Analizând proiectul de **Ordonanță privind colectarea creanțelor bugetare**, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.143 din 23.08.2002,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a din Legea nr.73/1993 și art.48(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de ordonanță, cu următoarele observații și propuneri :

I. Observații generale și de fond

1. Obiectul de reglementare al prezentului proiect de ordonanță îl constituie o nouă procedură administrativă care are drept scop stingerea creanțelor bugetare, precum și a creanțelor debitorului reprezentând sume de restituit de la bugetele publice.

2. Având în vedere dispozițiile art.1 din Legea nr.422/2002 privind stabilirea dobânzii de referință de către Banca Națională a României, conform căroră Banca Națională a României, în calitate de bancă centrală a statului român, stabilește lunar **nivelul, nu rata** dobânzii de referință, propunem ca norma de la **art.16 alin.(1)** să vizeze **nivelul** dobânzii de referință a Băncii Naționale a României.

3. Deoarece nu “obligățiile de plată” ale debitorilor bugetari se plătesc, ci **sumele** care formează obiectul acestor obligații, sugerăm reformularea **art.20** astfel:

“Art.20.- **Sumele** datorate de debitori, precum și dobânzile, și penalitățile de întârziere se calculează și se plătesc în lei.”

Observația este valabilă și pentru **art.23 alin.(1) și alin.(2)**.

4. Conform art.1143 Cod civil, când două persoane sunt datoare una alteia, operează între acestea **compensația**, care stinge ambele **datorii**. Ca atare, sugerăm reformularea părții finale a **art.25**, astfel:

“... calitatea de creditor, cât și cea de debitor a aceleiași **sume**”.

Totodată, recomandăm ca atât **titlul capitolului IV din Titlul II** precum și articolele din structura acestuia să vizeze **compensația** (nu compensarea), ca mod de stingere a obligațiilor.

5. La **art.43 alin.(1)**, sugerăm reformularea textului deoarece prin aplicarea sechestrului asupra bunurilor mobile și imobile ale debitorului, creditorul nu poate dobândi un drept de gaj și, respectiv, un drept de ipotecă.

Această observație se bazează pe următoarele argumente:

a) sechestrul judiciar ori asigurator reprezintă o **măsură asiguratorie**, pe când gajul este o **garanție reală mobilă**, iar ipoteca este o **garanție reală imobiliară**, ambele presupunând existența unor contracte;

b) sechestrul judiciar și asigurator reprezintă măsuri asiguratorii prin care reclamantului i se recunoaște prin lege posibilitatea de a solicita instanței măsuri de indisponibilizare temporară și, respectiv, de conservare, de natură să îl împiedice pe pârât în timpul procesului să înstrăineze, să distrugă ori să altereze bunurile ce constituie obiectul litigiului sau activul patrimonial, când obiectul litigiului este o sumă de bani.

c) în cazul gajului cu depozitare, creditorul este un detentor precar în raport cu debitorul, care își păstrează dreptul de proprietate asupra bunului afectat garanției;

d) în cazul ipotecii, creditorul are un drept de urmărire și de preferință în raport cu alți creditori, asupra bunului imobil afectat garanției.

6. Semnalăm că dispoziția din **art.57 alin.(1)**, prin care se instituie obligația societăților bancare de a comunica administrației fiscale datele de identificare ale conturilor pe care le deschid sau le închid titularii lor, precum și datele de identificare ale titularilor, contravine dispozițiilor privind secretul profesional din art.35-37 din Legea bancară nr.58/1998. Astfel, așa cum se arată și în Decizia Curții Constituționale nr.268 din 19 decembrie 2000, „Legea bancară nr.58/1998 nu exclude divulgarea datelor protejate, **dar numai atunci**

când în cauzele penale s-a pus în mișcare acțiunea penală împotriva titularului și numai la cererea scrisă a procurorului ori a instanței judecătorești”. Precizăm că, deoarece Legea bancară nr.58/1998 este lege organică, de la dispozițiile acesteia nu se poate deroga prin ordonanță, astfel încât propunem reanalizarea art.57, având în vedere și posibilitatea ca informațiile în cauză să fie furnizate administrației financiare în cazul în care **aceasta** înființează poprirea, în calitate de creditor popritor, banca fiind terțul poprit.

7. La art.66 alin.(5), apreciem că ipoteza juridică este lipsită de eficacitate practică, deoarece textul vizează **virarea imediată** de către societățile comerciale bancare (nu de către “organele bancare”, cum greșit apare în text) a disponibilităților existente în contul terțului poprit, în contul creditorului popritor.

8. La art.82, precizăm că nu poate exista echivalență juridică între sechestrul și ipoteca legală, deoarece sechestrul este o măsură asiguratorie, iar ipoteca o garanție reală imobiliară constituită, deci, asupra unui imobil cu care se garantează **executarea unei obligații** (art.1746 C.civ.).

Deoarece art.83 din proiect se referă la efectuarea inscripției ipotecare la Biroul de carte funciară competent, propunem ca textul art.82 să vizeze constituirea de către executorul bugetar a unei ipoteci legale asupra bunurilor imobile ale debitorului, fapt care ar putea să se realizeze o dată cu introducerea acțiunii civile împotriva acestuia.

9. Norma din art.151 alin.(1), conform căreia faptele constituie contravenții “dacă nu sunt săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să constituie infracțiuni” nu este în concordanță cu definiția dată contravenției prin Ordonanța Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, care prevede că fapta descrisă drept contravenție în actul normativ și prevăzută cu sancțiune contravențională nu poate fi decât contravenție, nimeni neputând, prin interpretare, să schimbe caracterizarea ei juridică. Pentru a se elimina orice confuzie între contravenții și infracțiuni, prin ordonanța menționată a fost eliminată din definiția contravenției compararea pericolului social al acesteia cu cel al infracțiunii, iar prin Legea nr.180/2002 de aprobare a acestei ordonanțe s-a introdus precizarea de principiu conform căreia “legea contravențională apără valorile sociale care nu sunt ocrotite prin legea penală”. Ca atare, sugerăm eliminarea din text a expresiei de mai sus.

10. Pentru asigurarea uniformității în reglementarea domeniului contravențiilor, propunem ca **art.152 alin.(1)** să se refere la „Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor”, iar în alin.(2) al aceluiași articol să fie utilizată formula consacrată în cazul normei de completare cu dispozițiile Ordonanței Guvernului nr.2/2001, astfel:

“(2) Contravențiilor prevăzute la art.151 le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări prin Legea nr.180/2002”.

11. La **art.162 alin.(1)** care prevede obligația păstrării de către funcționarii publici în cauză a secretului informațiilor deținute, ca urmare a exercitării atribuțiilor în serviciu, semnalăm că textul ar trebui să aibă în vedere menținerea acestei obligații și **după** încetarea raporturilor de muncă ale respectivilor angajați.

Precizăm faptul că o dispoziție similară este conținută de art.36 alin.(1) din Legea bancară nr.58/1998, cu modificările și completările ulterioare.

12. La **art.165 alin.(1)**, sugerăm reformularea acestuia, având în vedere faptul că procedurile judiciare care au fost inițiate sub imperiul unui act normativ, trebuie să fie finalizate potrivit dispozițiilor acelui act normativ, chiar dacă acesta a fost înlocuit ulterior de o altă reglementare (principiul *tempus regit actum*), astfel:

“Art.165. - Executările silite aflate în curs de desfășurare la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe vor continua potrivit prevederilor legale în vigoare la data inițierii acestora.”

13. La **art.167 alin.(2) și (3)**, sugerăm ca textul să se refere la **situațiile financiare anuale** (compuse din bilanț și cont de profit și pierderi), nu la “bilanțul contabil”, astfel cum apare în text, conform distincțiilor făcute de art.27 alin.(5) din Legea contabilității nr.82/1991 republicată, cu modificările și completările ulterioare.

II. Observații de redactare și de tehnică legislativă

1. Pentru a răspunde cerințelor art.39 alin.(3) din Legea nr.24/2000, propunem ca **temeiul constituțional** al adoptării actului normativ să fie redat astfel:

“În temeiul art.107 din Constituție și al art.1 pct.II poz.6 din Legea nr.411/2002 privind abilitarea Guvernului de emite ordonanțe”.

2. Având în vedere că noțiunile “rambursat” și “restituit” sunt sinonime, cât și faptul că proiectul reglementează acoperirea creanțelor debitorilor **doar la bugetele publice**, precum și pentru că

ultima parte a **art.1** este superfluă, propunem ca partea finală a acestui articol să aibă următorul cuprins:

“... la stingerea creanțelor bugetare și a creanțelor debitorului reprezentând sume de restituit de la bugetele publice”.

3. Întrucât în legislația financiar-fiscală, precum și în **art.12** din prezentul proiect sunt stabilite **penalități de întârziere**”, propunem eliminarea cuvântului “penalități” din cuprinsul **art.3**.

Propunerea este valabilă și pentru **art.20**.

4. La art.7 alin.(1) lit.e), deoarece Legea societăților comerciale nr. 31/1990 a suferit intervenții legislative ulterioare și sub forma completărilor, propunem introducerea expresiei “și completările”, postpusă cuvântului “modificările”.

5. La art.9 alin.(1), pentru asigurarea conformității cu terminologia fiscală, recomandăm următoarea redactare pentru partea de debut a acestuia.

“Art. 9. - (1) Obligațiile bugetare **devin scadente la ...**”.

6. La art.38, deoarece norma se referă la posibilitatea înființării măsurilor asiguratorii și asupra bunurilor deținute de către debitor în coproprietate cu terții, dacă valoarea bunurilor proprii ale debitorului nu acoperă **integral** creanța bugetară, sugerăm reformularea părții de debut a acesteia, astfel:

“Art.38. - Dacă valoarea bunurilor proprii ale debitorului nu acoperă **integral** creanța bugetară ...”.

7. La art.55 alin.(1), pentru corelare cu terminologia bancară, sugerăm ca textul să vizeze **societățile comerciale bancare** (nu “băncile”) cum apare în text.

Observația este valabilă și pentru **art.57 alin.(1)** și **art.66 alin.(3)**.

8. Pentru asigurarea unei reglementări în acord cu normele de tehnică legislativă, propunem ca în partea introductivă a **art.151 alin.(2)** expresia „în prezentul articol” să fie înlocuită cu sintagma „la alin.1”, urmând ca din cuprinsul lit.a) - c) ale alin.(2) să fie eliminată trimiterea la alin.(1).

9. La art.169 alin.(2), deoarece actele normative propuse spre abrogare la lit.b), c), d), f), g), h), i) reprezintă modificări și completări ale Ordonanței Guvernului nr.11/1996, care s-au încorporat în actul normativ de bază de la data intrării acestora în vigoare, propunem eliminarea acestora și evidențierea acestui aspect prin sintagma “cu modificările și completările ulterioare”, care va fi postpusă referirii la

Ordonanța Guvernului nr.11/1996, din cuprinsul lit.a), formulare care va include **toate** intervențiile legislative **ulterioare acestui act normativ**.

Prin urmare, propunem ca textul alin.(2) al art.169 să fie reformulat astfel:

“(2). Pe data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe se abrogă:

a) Ordonanța Guvernului nr.11/1996 privind executarea creanțelor bugetare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.23 din 31 ianuarie 1996, **aprobată cu modificări prin Legea nr.108/1996, cu modificările și completările ulterioare**;

b) art. I din Ordonanța Guvernului nr. 113/1999

c) art.14 alin.(2) din Ordonanța Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, **aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002**”.

10. La art.169 alin.(2) lit.(k), sugerăm eliminarea expresiei “orice alte dispoziții contrare” și determinarea expresă a dispozițiilor normative avute în vedere a fi abrogate, pentru a răspunde astfel cerințelor art.61 alin.(3) din Legea nr.24/2000.

PREȘEDINTE

Dragoș ILIESCU

București

Nr. 1109/27.08.2002